

2020-04-17

Frågor och svar om Tvärförbindelse Södertörn

Frågorna har besvarats av sakkunniga på Trafikverket och Huddinge kommun.

Varför vill ni lösa in min fastighet?

Trafikverket planerar att bygga nya Väg 259, Tvärförbindelse Södertörn genom Flemingsbergsdalen. Det innebär att vägen då kommer att passera i närheten av ett antal fastigheter i bostadsområdet Solgård i Huddinge. Beräkningar som har gjorts visar att det blir svårt att klara bullerkraven.

Tvärförbindelse Södertörn är utpekad som en väg av riksintresse, den är med i såväl översiktsplanen som i den regionala utvecklingsplanen (RUFS) samt behövs för att knyta ihop väg 73 med E4/E20. Den är också viktig för att klara av den ökade trafiken i och med den nya hamnen Stockholm Norvik Hamn i Nynäshamn. Utifrån de trafikprognoser som gjorts ser vi att det kommer att bli en större mängd trafik som vägnätet måste klara av.

Varför måste detaljplanen för Solgård göras om?

Kommunens gällande detaljplan behöver ändras så att den stämmer överens med Trafikverkets vägplan. Bland annat är höjdsättningar fel, bullernivåer klaras inte, och detaljplanen medger just nu inte tunnel under järnvägen. Det gör att kommunen måste gå igenom detaljplanen för området för att utreda, utifrån aspekter som buller och säkerhetsavstånd från den nya vägen, om det är möjligt att omvandla marken, som i dag är avsedd för bostäder, till naturmark. Om marken omvandlas till naturmark kommer fastigheter i Solgård att behöva lösas in.

Huddinge kommun har därför påbörjat arbetet med en ny detaljplan, som beräknas gå ut på samråd under hösten 2020.

Vad innebär det att lösa in fastigheter?

Det innebär att fastigheter köps in av staten eller kommunen, antingen med stöd av en vägplan eller en detaljplan. Trafikverket och Huddinge kommun försöker i första hand att komma överens med fastighetsägaren. En värdering av fastigheten görs av en oberoende värderingsman.

En inlösen innebär att man inte kan bo kvar i sitt hus och vi har full förståelse för den frustration och besvikelse som människor kan känna om man inte kan bo kvar i den bostad, där de kanske bott i många år. Men, samtidigt måste vi balansera mellan olika intressen och det finns en rad faktorer som talar för att

Tvärförbindelse Södertörn måste byggas för att klara de trafikutmaningar som finns.

(När det gäller rätt för kommunen att lösa mark finns regler i 6 kap. 13–17 §§ PBL, samt expropriationslagen. Bestämmelser om skyldighet för kommunen att lösa in mark eller annat utrymme finns i 14 kap.)

Hur ser kommunens bestämmanderätt ut?

Kommunen har planmonopol och har enligt plan- och bygglagen rätt att bestämma om markens användning genom detaljplaneläggning.

I ett fall som detta står intressen mot varandra, fastighetsägarnas intresse av att bo kvar och riksintresset/allmänintresset att bygga en väg som klarar de kommande transportutmaningarna på Södertörn. En avvägning måste göras, men om intresset att bygga vägen bedöms vara större än fastighetsägarens, så innebär det att fastigheterna kan komma att lösas in.

Hur många fastigheter rör det sig om i Solgård?

Sex fastigheter löses in och regleras med naturmark i detaljplanen. Det gäller fastigheterna Mercurius 9, Mercurius 10, Mercurius 11, Mercurius 12, Mars 3 och Mars 4.

Vid två fastigheter, Mercurius 8 och Mars 1, ligger bullernivåerna under riktvärdena. Dessa fastigheter kommer inte att lösas in.

Vilken ersättning kan jag som fastighetsägare få när min fastighet löses in?

Den lagstadgade summan när en fastighet löses in är marknadsvärdet plus 25 procent av marknadsvärdet.

När kan min fastighet lösas in?

Kommunen löser in fastigheterna när detaljplanen vunnit laga kraft. Det finns ingen lagstadgad rätt för fastighetsägaren att bli inlöst innan dess.

När måste jag flytta?

Det går inte att svara generellt på det, eftersom det varierar från fall till fall. Vi strävar alltid efter att hitta en så bra lösning som möjligt för den aktuella fastighetsägaren. Men, vanligt är att först efter att detaljplanen vunnit laga kraft och vägplanen är fastställd som processen med att lösa in fastigheter påbörjas, vilket uppskattningsvis är vid årsskiftet 2021/2022.

Vad händer om jag som fastighetsägare inte vill flytta?

Vid en sådan situation kan kommunen fatta beslut om att tvångsinlösa fastigheten. Det innebär att kommunen löser in fastigheten när detaljplanen vunnit laga kraft.

Vilka bullergränser gäller?

I infrastrukturpropositionen 1996/97:53 anges att nedanstående riktvärden inte bör överskridas vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av vägar och järnvägar:

- 30 dBA ekvivalentnivå (= medelljudnivå) inomhus
- 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dBA ekvivalentnivå utomhus (vid fasad)
- 70 dBA maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad

Hur mäts bullret när vägen ännu inte är byggd?

Bullernivåer analyseras i första hand genom beräkningar. Med bullerberäkningar kan vi bra och effektivt beskriva bullerexponeringen vid en specifik plats, göra utredningar för större områden eller nationella kartläggningar.

Att mäta sig fram till ett rättvisande dygnsmedelvärde eller en maximalnivå är svårt. Tidpunkten för mätning och mätperiodens längd måste väljas med stor omsorg och resultatet påverkas i mycket hög grad av väder, vind och av ljud från andra källor än trafiken. I de allra flesta fall gör vi inga mätningar av bullernivån eftersom en beräkning ger det mest korrekta underlaget för jämförelse mot riktvärden eller åtgärdsnivåer. Det är bara vid mycket speciella eller komplicerade förhållanden som vi gör kompletterande mätningar. Då mäter vi enligt standardiserade mätmetoder och använder utrustning och instrument som uppfyller krav för detta.

Hur kan allmänheten påverka processen?

Trafikverket har sin process. Där kan allmänheten delta i processen genom att lämna synpunkter och delta på samrådsmöten.

Huddinge kommun kommer att behöva upprätta eller upphäva detaljplaner för vissa områden utmed vägens sträckning. I dessa processer kan du lämna synpunkter, delta på samrådsmöten och överklaga detaljplanerna.

Kommer flera detaljplaner att ändras?

Ja, kommunen upprättar sex detaljplaner eller upphävanden av detaljplaner.

Aktuella detaljplaner april 2020

- Upphävande av detaljplaner i Masmo/Vårby
- Upphävande av detaljplan i Flottsbro
- Upphävande av detaljplan i Ekedal
- Upphävande av detaljplan i Granby
- Ny detaljplan i Solgård
- Ny detaljplan i Kästa

Vilken tidsplan gäller för den nya detaljplanen för Solgård?

Samråd	November 2020
Granskning	Mars 2021
Antagande	Oktober 2021
Eventuellt överklagande	Senast cirka fyra veckor efter beslut om antagande
Laga kraft	Cirka fyra veckor efter beslut om antagande

Tidsplanen är preliminär och kan komma att ändras. Vi uppdaterar tidsplanen på Huddinge kommuns webbplats, www.huddinge.se/solgard.

Vad händer om någon överklagar detaljplanen?

Enligt plan- och bygglagen kan kommunens beslut om att anta en ny detaljplan överklagas. Det är mark- och miljödomstolen som prövar överklagandet som första instans. Om ärendet får prövningstillstånd är det Mark- och miljööverdomstolen som slutligt avgör ärendet. Det kostar inget för en privatperson att överklaga kommunens beslut om antagande av en detaljplan.

Hur går processen till för att ändra markanvändning?

Det är samma process som alltid när vi arbetar med en detaljplan, det vill säga att kommunen upprättar ett förslag som går ut på samråd där berörda får möjlighet att tycka till. Därefter sker en granskning innan kommunfullmäktige fattar beslut om att anta detaljplanen.

Enligt väglagen får inte en detaljplan strida mot Trafikverkets vägplan. Därför måste kommunen se över de detaljplaner som finns längs med vägens sträckning.

Är Trafikverket och Huddinge kommun överens om hur fastigheterna i Solgård ska hanteras?

Ja, bullernivåerna överskrider bullergränserna för bostäder och därmed anser både Trafikverket och Huddinge kommun att fastigheterna i Solgård behöver lösas in. Vidare anser både Huddinge kommun och Trafikverket att det allmänna intresset att bygga Tvärförbindelse Södertörn väger tyngre än det enskilda intresset att bo kvar på platsen.

Vill Huddinge kommun att vägen ska byggas?

Ja. Trafiksäkerheten på Glömstavägen är dålig och måste förbättras. I och med att Norviks hamn i Nynäshamn snart öppnas kommer mycket godstrafik att passera genom Huddinge på vägen dit. Befintliga vägar är inte anpassade för att hantera den tunga trafiken. Dessutom möjliggör den nya vägen att kommunen kan exploatera områden i Glömstadalen och Flemingsberg.

Hur finansieras den nya vägen?

Tvärförbindelse Södertörn bekostas i huvudsak genom statligt anslag via Trafikverket.

Finansierar Huddinge kommun någon del av vägen?

Huddinge kommun finansierar hälften av kostnaden för tunneln i Glömsta. Den andra hälften bekostas av Trafikverket. Den totala kostnaden för tunneln beräknades till cirka 1 miljard kronor när avtalet skrevs 2018. Det innebär att Huddinge kommuns kostnad är ungefär 500 miljoner kronor.

Om det blir skador på min fastighet under byggtiden, vad ska jag som fastighetsägare göra?

Då ska du vända dig till Trafikverket.

Hur förhåller sig vägen till regionala och kommunala miljömål?

Alla vägbyggen påverkar miljön och sätter sina spår i landskapet. Trafikverket gör en miljökonsekvensbeskrivning som beskriver hur vägbygget påverkar luft, vatten och bullernivåer. Trafikverket kommer att genomföra åtgärder för att minimera miljöpåverkan, exempelvis genom att sätta upp bullerskyddsskärmar och anlägga filtreringsytor för dagvatten.